

Persartikels en persoverzicht – auteursrechten en verspreidingsrechten

Het opstellen en verspreiden van een persoverzicht houdt enkele verplichtingen in. Auteursrechten, wettelijke licenties en andere bepalingen manen aan tot voorzichtigheid bij de exploitatie en verspreiding van persartikels.

De afgelopen jaren deden zich verschillende geschillen voor tussen auteurs en ondernemingen. Een bekend voorbeeld is de dagvaarding door Copiepresse van Google, dat door het Belgische gerecht in 2006-2007 werd veroordeeld wegens het online reproduceren van journalistieke inhoud.

De grootste voorzichtigheid is dan ook geboden:

- wanneer u persartikels fotokopieert of inscant;
- wanneer u de kopieën verspreidt, of de ingescande versies via mail verzendt;
- wanneer u artikels online verspreidt (internet of intranet);
- etc.

Zijn de auteursrechten van toepassing op persartikels?

Ja, in België is de basiswet de WAN: de wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten van 30 juni 1994 (gewijzigd bij de wet van 22 mei 2005).

De WAN bepaalt het geoorloofde gebruik van persartikels. Ze beschrijft het auteursrecht en beschermt de Belgische letterkundige werken en kunstwerken. De persartikels, beschouwd als letterkundige werken, worden dus door de WAN beschermd.

Wat zijn auteursrechten?

Er bestaan twee soorten: de vermogensrechten en de morele rechten.

De eerste zijn de bepalingen die een auteur toelaten een economische opbrengst uit zijn werk te halen. Uit hoofde van de vermogensrechten mag een auteur de reproductie van zijn werk verbieden of toelaten, of zich verzetten tegen de verspreiding ervan.

De morele rechten slaan op de bescherming van de reputatie van de auteur via zijn werk. Zo kan een auteur beslissen of zijn werk openbaar mag worden gemaakt, of zijn naam ermee mag worden verbonden, of hij daarentegen liever anoniem blijft, enz.

De vermogensrechten zijn overdraagbaar aan de werkgever (een uitgever in geval van een journalist), terwijl de morele rechten niet overdraagbaar zijn.

Wat wordt bedoeld met primaire en secundaire rechten?

Het primaire recht betreft de aankoop van een werk (dagblad, artikel). Het betreft de eerste papieren of elektronische verspreiding door de uitgever of door een erkende verdeler. Wanneer u bijvoorbeeld een dagblad koopt, is het primaire recht van toepassing.

De secundaire rechten betreffen de secundaire exploitatie van dit werk, bijvoorbeeld het kopiëren van artikels voor verspreiding binnen het bedrijf.

Het gebruik van persartikels is onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de auteur of zijn rechthebbende (het zogenaamde exclusieve recht) of maakt het voorwerp uit van een wettelijke licentie.

Wat zijn de exclusieve rechten en wettelijke licenties?

De inachtneming van het exclusieve recht betekent dat de exploitatie van een werk wordt onderworpen aan de voorafgaande toestemming van zijn auteur (of rechthebbende). Om de toegang tot de beschermde werken te bevorderen bestaan er echter enkele uitzonderingen: de wettelijke licenties.

De wettelijke licenties betreffen voornamelijk de kopieën beperkt tot een intern gebruik (beperkt aantal exemplaren), in het onderwijs,...

Het gebruik op grote schaal, het gratis aanbieden van betalende artikels,... is uitgesloten.

Hoe krijg ik een toestemming?

De wettelijke licenties dekken lang niet alle exploitaties van persartikels. De gevallen waarvoor een voorafgaande toelating nodig is, zijn sterk in de meerderheid. Enkele voorbeelden: het verspreiden van artikels op een site (internet, intranet, extranet) of via mail, het fotokopiëren en verdelen, enz.

Wat de persartikels betreft, is de uitgever de rechthebbende waarvan de vermogensrechten afhangen. Voor de Franstalige en Duitstalige pers werd het beheer van de rechten door de dagbladuitgevers toevertrouwd aan Copiepresse. Voor de Vlaamse dagbladpers is dat Reprocopy.

Conclusie?

De reproductie, de verspreiding en de exploitatie van inhoud zijn onderworpen aan een strenge reglementering. Het niet in acht nemen van de WAN kan leiden tot gerechtelijke vervolgingen.

Meer informatie?

www.reprocopy.be

www.pressbanking.be

www.reprobel.be

Kort samengevat...

Vraag	Toegestaan?	Uitleg
Mag ik zomaar een persartikel gebruiken?	Nee	Persartikels zijn beschermd door de WAN.
Mag ik persartikels reproduceren (fotokopiëren of inscannen) om ze te verspreiden?	Ja	MITS toestemming verkregen bij Copiepresse/Reprocopy
Een artikel gaat over mijn zone, mijn directie. Mag ik het online	Ja	MITS toestemming verkregen bij Copiepresse/Reprocopy

zetten (intranet/internet)?
Is de toelating tot reproductie,
kopie of scan gratis?

Nee

Wel wanneer men over een
wettelijke licentie beschikt (wat
echter zelden het geval is). De
tarieven staan op
www.reprobel.be

Loop ik echt risico wanneer ik
een persartikel verspreid zonder
toelating?

Ja

Gerechtelijke vervolgingen zijn
altijd mogelijk...en kunnen leiden
tot veroordelingen.